

Bijlage bij het koninklijk besluit van 20 september 2023 bepallende de lijst van de verpleegkundige activiteit betreffende de basisverpleegkundige alsmede hun uitoefeningsvoorwaarden

“Lijst met de activiteiten die de basisverpleegkundige mag uitoefenen

De lijst is gebaseerd op de indeling en nummering van de verpleegkundige technische verstrekkingen geformuleerd in het koninklijk besluit van 18 juni 1990 houdende vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en de lijst van de handelingen die door een arts of een tandarts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die verstrekkingen en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen.

B1 = verstrekkingen waarvoor geen voorschrift van de arts nodig is.

B2 = verstrekkingen waarvoor een voorschrift van de arts nodig is.

1. Behandelingen

1.1. Ademhalingsstelsel

- * Luchtwegeaspiratie en drainage B1
- * Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op patiënten met een kunstmatige luchtweg bij gestabiliseerd tracheostoma B1
- * Cardiopulmonaire resuscitatie met niet-invasieve middelen B1
- * Zuurstoftoediening¹ B1

1.2. Bloedsomloopstelsel

- * Plaatsen van intraveneuze katheters in een perifere vene, bloedafneming en intraveneuze perfusie met een isotonische zoutoplossing, eventueel met gebruik van een debietregelaar B1
- * Voorbereiding, toediening van en toezicht op intraveneuze perfusies en transfusies eventueel met technische hulpmiddelen B2
- * Aanbrengen van verbanden en kousen ter preventie en/of behandeling van veneuze aandoeningen B2

1.3. Spijsverteringsstelsel

- * Voorbereiding, uitvoering en toezicht op: darmspoeling, maagspoeling, lavement, gastro-intestinale tubage en drainage B2
- * Verwijdering, vervanging na fistelvorming (met uitzondering van de eerste vervanging uit te voeren door de arts) en toezicht op de percutane gastrostomiesonde met ballon B2
- * Manuele verwijdering van fecalomen B1

1.4. Urogenitaal stelsel

- * Vaginale spoeling B1

¹ Wanneer een acute toestand het onmiddellijk opstarten van zuurstoftherapie nodig maakt, moet zo snel mogelijk een grondige evaluatie volgen voor het bevestigen en/of aanpassen van de maatregelen.

- * Aseptische vulvazorgen B1
- * Voorbereiding, uitvoering en toezicht op : B2
 - blaassondage,
 - blaasinstillatie,
 - drainage van de urinaire tractus
- * Verwijdering, vervanging na fistelvorming (met uitzondering van de eerste vervanging uit te voeren door de arts) en toezicht op de suprapubische blaassonde met ballon B2

1.5. Huid en zintuigen

- * Voorbereiding, uitvoering van en toezicht op:
 - wondverzorging bij gestabiliseerde wonden,
 - de verzorging van stomata bij gestabiliseerde wonden, wonden met wicken en drains bij gestabiliseerde wonden² B1
 - Verwijdering van losse vreemde voorwerpen uit de ogen³ B1
- * Voorbereiding, uitvoering en toezicht op:
 - verwijderen van cutaan hechtingsmateriaal, wicken en drains en cutane katheters B2
 - spoeling van neus, ogen en oren B2
 - warmte- en koudetherapie B2
 - therapeutische baden B2
 - plaatsen van kopglazen, bloedzuigers en larven B2
 - toepassen van therapeutische lichtbronnen met uitsluiting van lasertherapie B2

1.6. Metabolisme

- * In evenwicht houden van de vochtbalans B2

1.7. Medicamenteuze toedieningen

- * Voorbereiding en toediening van medicatie via volgende toegangswegen: B2
 - oraal (inbegrepen inhalatie),
 - rectaal,
 - vaginaal,
 - subcutaan,
 - intramusculair,
 - intraveneus - met uitsluiting van hoogrisicomedicatie⁴,
 - via luchtweg,
 - hypodermoclyse,
 - via gastro-intestinale katheter,
 - via drain,
 - oogindruppeling,
 - oorindruppeling,
 - percutane weg.
- * Voorbereiding en toediening van vaccins B2

² De definitie van gestabiliseerde wonden kan niet in een wettekst omschreven worden voor alle sectoren en diensten. Het is de bevoegdheid en opdracht van de verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger om door voldoende regelmatige evaluatie de toestand op te volgen en de nodige specifieke deskundigheid voor de uitvoering toe te wijzen binnen het zorgteam.

³ Deze bepaling geldt duidelijk voor losse voorwerpen. Zodra bijv. metaal- of glassplinters dreigen letsels te veroorzaken in het weefsel dient de patiënt doorverwezen naar aangepaste (medische) hulp.

⁴ Zoals gedefinieerd door de gids hoogrisicomedicatie gepubliceerd op de website van de FOD Volksgezondheid: <https://www.health.belgium.be/nl/2016-gids-hoog-risico-medicatie-2>.

1.8. Bijzondere technieken

- * Manipulatie van radioactieve producten⁵ B1
- * Verwijderen van gipsverbanden B2

2. Voedsel- en vochttoediening

- * Enterale vocht- en voedseltoediening B1
- * Parenterale voeding B2

3. Mobiliteit

- * De patiënt in een functionele houding brengen met technische hulpmiddelen en het toezicht hierop B1

4. Hygiëne

- * Specifieke hygiënische zorgen als voorbereiding op een onderzoek of behandeling B1
- * Hygiënische zorgen bij patiënten met ADL-dysfunctie B1

5. Fysische beveiliging

- * Vervoer van patiënten die een bestendig toezicht nodig hebben B1
- * Maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels: fixatiemiddelen, isolatie conform het geïndividualiseerd verpleegplan⁶ B1
- * Maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels: valpreventie, toezicht B1
- * Maatregelen ter preventie van infecties B1
- * Maatregelen ter preventie van decubitusletsels B1

6. Verpleegkundige activiteiten die verband houden met het stellen van de diagnose en de behandeling

- * Meting van de parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels B1
- * Meting van de glycemie door capillaire bloedafname B1
- * Behandeling, verwerking, analyse en archivering van de gegevens van medische onderzoeken B1
- * Beheer en onderhoud van materieel en producten in medische onderzoeks- en behandeldiensten B1
- * Deelname aan de kwaliteitscontrole en -borging en toepassen van de beschermingsmaatregelen in onderzoeks- en behandeldiensten en -functies B1
- * Voorbereiding van invasieve ingrepen tot diagnosestelling B2
- * Gebruik van apparaten voor observatie en behandeling van de verschillende functiestelsels B2
- * Staalafneming en collectie van secreties en excreties B2
- * Bloedafneming door veneuze en capillaire punctie B2
- * Uitvoeren en aflezen van intradermotesten B2

⁵ Ongeacht de beroepscategorie dient hiernaast voldaan aan de verplichtingen i.v.m. arbeidsveiligheid en stralingsprotectie (FANC e.a.).

⁶ Het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen in een instelling of praktijk dient vooraf grondig te worden overwogen en vastgelegd in een procedure. We verwijzen hiervoor naar het verslag van de Technische Commissie voor Verpleegkunde “Werkgroep: fixatie en isolatie” – Oktober 2007 (<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/verslag-tcv-fixatie-en-isolatie>), die ook ingaat op de ethische en humane aspecten. Wanneer een acute toestand het onmiddellijk opstarten van fixatie of isolatie nodig maakt, moet zo snel mogelijk een grondige evaluatie volgen voor het bevestigen en/of aanpassen van de maatregelen.

7. Assistentie bij medische handelingen

* Beheer van de chirurgische en anesthesiologische uitrusting, buiten de ingrepen	B1
* Voorbereiding van de patiënt op de anesthesie en de chirurgische ingreep	B1
* Voorbereiding en instrumenteren bij niet-invasieve chirurgische en medische ingrepen	B2”.

Gezien om gevoegd te worden ons besluit van 20 september 2023 bepalende de lijst van de verpleegkundige activiteiten betreffende de basisverpleegkundige, alsmede hun uitoefeningsvoorwaarden.

FILIP

Van Koningswege :

Le Ministre de la Santé publique,
F. VANDENBROUCKE

